Sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji
Miasto Rawa Mazowiecka na lata 2016-2025

Rodzaj sprawozdania: roczne
Okres sprawozdania: 01.01.2017 – 31.12.2017,

I. Informacje ogólne

1.	Numer sprawozdania	RM.0643.1.2018
2.	Data sporządzenia sprawozdania	09.03.2018
3.	Nazwa komórki organizacyjnej przygotowującej sprawozdanie	Wydział Rewitalizacji Miasta Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka

II. Dane osoby przygotowującej sprawozdanie

1	Osoba sporządzająca sprawozdanie	Naczelnik Wydziału Rewitalizacji Miasta
2	Imię i nazwisko	Mariusz Szadkowski
3	Telefon kontaktowy	46 814 47 11 (wew. 124)
4	E-mail	rewitalizacja@rawamazowiecka.pl

Wstęp

Raport z realizacji dotychczas obowiązującego w Rawie Mazowieckiej programu rewitalizacji, tj.: *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Rawa Mazowiecka na lata 2016-2025* - przedstawia stan realizacji projektów rewitalizacyjnych wpisanych do powyższego programu.

Stopień realizacji projektów rewitalizacyjnych został podzielony na kilka kategorii, według których uszeregowano projekty:

- Zrealizowane - projekty, które zostały zakończone.
- W trakcie realizacji - projekty, które są realizowane (w tym także projekty o charakterze ciągłym).
- Niezrealizowane - projekty, do których realizacji nie doszło, gdyż ich realizacja rozpocznie się późniejszym okresie.
- Uzupełniające - projekty, które nie są wpisane na listę podstawową projektów rewitalizacyjnych, a które zostały zrealizowane lub są realizowane i wpływają na wypełnianie celów zawartych w Programie.

Informacje na temat stanu realizacji projektów uzyskano ze Sprawozdań z realizacji poszczególnych Wydziałów i podmiotów uczestniczących w procesie rewitalizacji.

Rewitalizacja to kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej lub przywrócenie funkcji sprzed okresu degradacji i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

Dotychczasowe działania miasta dotyczące rewitalizacji skupiały się na formułowaniu strategii działań rewitalizacyjnych dla Rawy Mazowieckiej oraz scharakteryzowaniu obszarów kryzysowych, wymagających podjęcia tychże działań. W związku z tym opracowano program rewitalizacji - wieloletni program w sferze zagospodarowania przestrzeni, infrastruktury technicznej, społeczno-gospodarczej, a także środowiska naturalnego, opisujący stan i stopień degradacji terenu (obszaru rewitalizacji) wykorzystując m.in. wskaźniki społeczne i ekonomiczne. Zaplanowano również działania i system ich wdrażania, których celem jest wyprowadzenie tego obszaru z sytuacji kryzysowej poprzez nadanie mu nowych funkcji lub przywróceniu funkcji, jakie pełnić powinien zgodnie ze swoją specyfiką.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Rawa Mazowiecka na lata 2016-2025 przyjęto do realizacji Uchwałą Nr nr XXI/155/16 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 27 października 2016 r. zmieniającą Uchwałę Nr XIX/135/16 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 31 sierpnia 2016 r. Dokument po przesłaniu do Urzędu Marszałkowskiego został pozytywnie oceniony w zakresie jego zgodności z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi programowymi IZ RPO WŁ dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów

rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020 i znalazł się na wykazie pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji województwa łódzkiego. Założeniem do LPR było **zidentyfikowanie** istniejących problemów i negatywnych zjawisk natury przestrzennej, funkcjonalnej, społecznej środowiskowej, gospodarczej i technicznej oraz wskazanie potencjalnych sposobów ich zniwelowania, usunięcia lub zapobiegania ich powstawania. Dokument jest również narzędziem umożliwiającym przygotowanie i wdrażanie konkretnych projektów.

W Programie dokonano analizy sytuacji w skali całego miasta, uwzględniając takie dziedziny jak: ponadregionalne i regionalne znaczenie miasta, środowisko kulturowe, ochrona środowiska, struktura przestrzenno-funkcjonalna, gospodarka, sfera społeczna, infrastruktura społeczna, kultura, nauka i administracja, aktywność społeczna, działalność jednostek administracji samorządowej i organizacji pozarządowych, mienie komunalne.

W dokumencie szczególną uwagę zwrócono na realizację następujących celów i kierunków działań:

1. Cel strategiczny I
Poprawa jakości życia i wzmacnianie kapitału społecznego

Strategiczne kierunki działania:
1.1 Integracja społeczna i ograniczanie wykluczenia społecznego.
1.2 Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych (opieki zdrowotnej, edukacji, pomocy społecznej, kultury i administracji publicznej).
1.3. Wzmacnianie więzi społecznych, współpracy i zaufania.
1.4. Poprawa warunków mieszkaniowych.

2. Cel strategiczny II
Wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego

Strategiczne kierunki działania:
2.1. Zapewnienie ładu przestrzennego oraz zmiana zagospodarowania i ożywienie przestrzeni publicznych.
2.2. Zachowanie, ochrona i promowanie dziedzictwa kulturowego oraz rozwój zasobów kultury.
2.3. Wzmacnianie walorów przyrodniczych i kulturowych.
2.4. Wspieranie zasobooszczędnego gospodarowania oraz ochrona środowiska przyrodniczego.

3. Cel strategiczny III
Budowanie kapitału ludzkiego i tworzenie warunków do rozowju gospodarczego

Strategiczne kierunki działania:
3.1. Tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP i podmiotów ekonomii społecznej.
3.2. Tworzenie warunków do aktywizacji i zatrudniania osób bezrobotnych, m.in. osób niepełnosprawnych i długotrwale bezrobotnych.

3.3. Wspieranie przedsiębiorczości, podnoszenia kompetencji oraz reintegracji zawodowej (m.in. mobilności przestrzennej i sektorowej).

W rezultacie działań rewitalizacyjnych obszar rewitalizacji powinien się cechować:

- ładem przestrzennym i wysoką jakością przestrzeni publicznej
- wysoką atrakcyjnością turystyczną
- przedsiębiorczością i aktywnością społeczną mieszkańców
- wysoką jakością świadczonych usług społecznych
- wysoką jakością środowiska przyrodniczego i kulturowego
- dobrą dostępnością komunikacyjną
- korzystnymi warunkami do prowadzenia działalności gospodarczej
- warunkami sprzyjającymi integracji społecznej, włączając osoby niepełnosprawne
- warunkami korzystnymi dla mieszkańców i sprzyjającymi bezpieczeństwu

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji obejmuje: Rawa Mazowiecka: strefa Śródmiejska – w granicach strefy ochrony konserwatorskiej powiększonej w części północno-zachodniej (teren zawarty pomiędzy dworcem kolejowym, linią kolejową, ul. Murarską, ul. Kolejową, ul. Skierniewicką i północną granicą posesji leżących przy ulicy Łowickiej) oraz w części południowej (teren zawarty pomiędzy ulicą Polną, aleją Konstytucji 3 Maja, ul. Faworną i ul. Słowackiego). Obszar obejmuje 3,13,% (44,7 ha) powierzchni miasta.

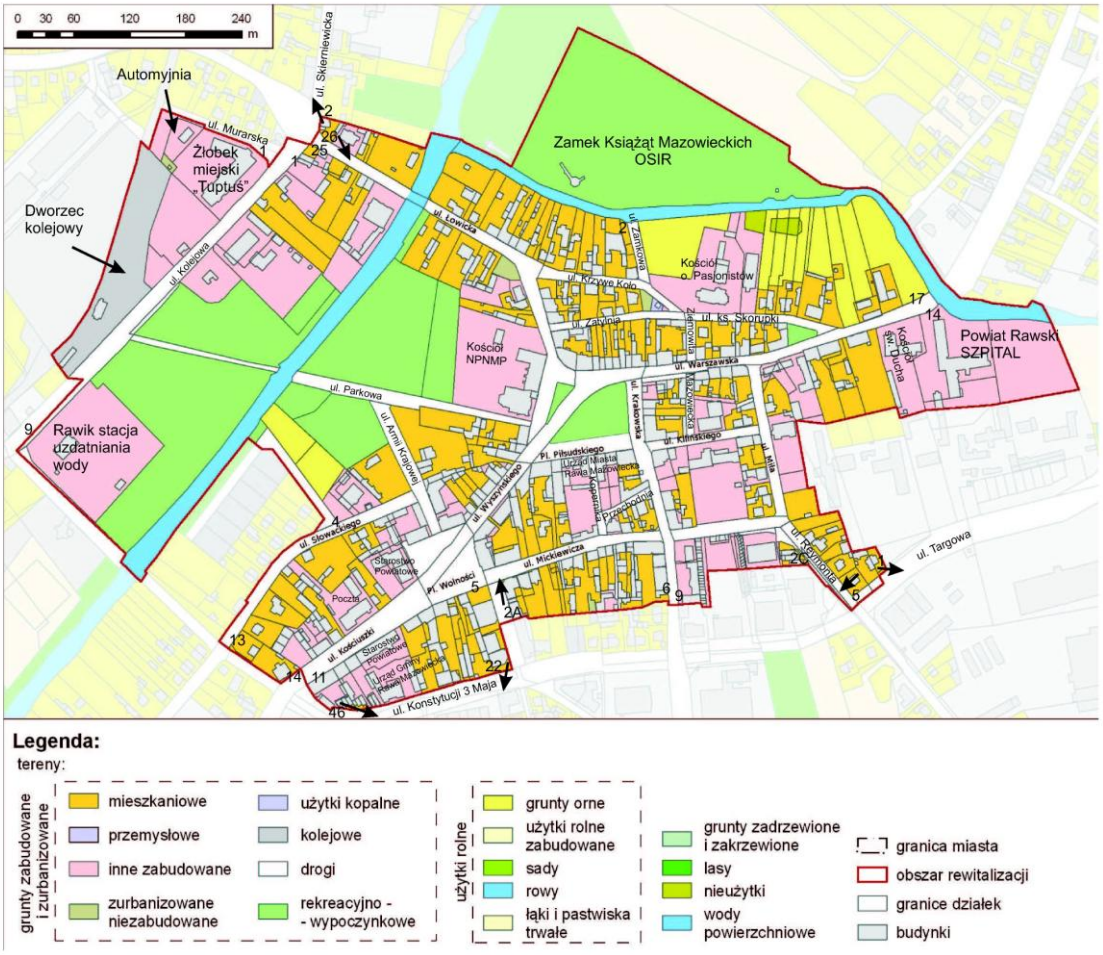

Mapa 1. Obszar rewitalizacji w Rawie Mazowieckiej

Przebieg realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych

Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych realizowana w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Rawa Mazowiecka.

L.p.	Nazwa Projektu
1	Rozwój Usług Wspierania Rodziny
2	Wykluczamy Wykluczenie – Wysoka jakość edukacji w Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum nr 2
3	Rewitalizacja Miasta Rawa Mazowiecka – projekt składa się z 4 zadań: a. adaptacja wraz z rozbudową zabytkowych jatek w celu nadania nowej funkcji społecznej, w tym kulturalnej, b. przebudowa i remont zabytkowego budynku Muzeum Ziemi Rawskiej przy ul. Łowickiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia, c. rewaloryzacja zabytkowego Parku Miejskiego, d. zagospodarowanie przestrzeni publicznej Rynku Starego Miasta oraz obszaru staromiejskiego.
4	Rawscy Seniorzy Sprawni i Aktywni
5	Rawa Gra dla Wszystkich
6	Pomóż Innym i Sobie
7	W „Tęczowej Jedyneczce" Zdrowo Jemy i Ekosystemy Poznajemy
8	Rawscy Skauci jak Zawisza
9	Rawskie Centrum Organizacji Pozarządowych
10	Bycie EKO Się Opłaca
11	Program Aktywizacja i Integracja
12	Kompleksowy System Wsparcia Poprawy Jakości Zasobów Mieszkaniowych

Projekty zrealizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

W okresie sprawozdawczym zostały zakończone dwa z projektów podstawowych realizowanych pod nazwą w „Tęczowej Jedyneczce" zdrowo jemy i ekosystemy poznajemy oraz Rozwój Usług Wspierania Rodziny.

L.p.	Nazwa Projektu	Podmiot realizujący	Okres realizacji	Koszt projektu	Cele projektu
1	W „Tęczowej Jedyneczce" zdrowo jemy i ekosystemy poznajemy	Gmina Miasto Rawa Mazowiecka oraz Przedszkole Miejskie nr 1 „Tęczowa Jedyneczka" w Rawie Mazowieckiej	2016 - 2017	23 381,00 zł	Głównym celem projektu było poznanie ekosystemów i kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania.

2	Rozwój usług wspierania rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2017	132 564,33	Główny cel projektu to poprawa jakości życia i wzmacnianie kapitału społecznego obszarów zdegradowanych poprzez zastosowanie kompleksowych rozwiązań i nowych metod pomocy rodzinom wykazującym bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych

1. W lipcu 2016 roku Przedszkole Miejskie nr 1 „Tęczowa Jedyneczka" w Rawie Mazowieckiej złożyło wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu „Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach na rok szkolny 2016/2017" na realizację zadania „W Tęczowej Jedyneczce zdrowo jemy i ekosystemy poznajemy". Dnia 22 września 2016 roku wniosek został rozpatrzony pozytywnie, a efektem jest przyznana dotacja w kwocie 19 873,00 zł. Umowa o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 699/EE/D2016 w formie dotacji została podpisana w dniu 13 grudnia 2016r. Projekt został opisany w LPR i realizuje bezpośrednio cel 1 LPR-u jakim jest poprawa jakości życia i wzmacnianie kapitału społecznego obszaru rewitalizacji poprzez umożliwienie dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym udziału w wycieczkach edukacyjnych (poznanie ciekawych przyrodniczo miejsc w województwie łódzkim), integrację dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi (wspólne wyjazdy, warsztaty) oraz społeczności naszego przedszkola z innymi placówkami na terenie Rawy Mazowieckiej i okolicy podczas konkursów. Dzięki prelekcji dietetyka i warsztatom wszyscy pracownicy przedszkola i rodzice (także osoby o niższym statusie materialnym oraz rodzice dzieci niepełnosprawnych) mogli bezpłatnie pozyskać informację na temat zdrowego odżywiania się.

Efekt projektu

Rodzaj efektu	Jednostka	Planowana ilość	Zrealizowana ilość
Wycieczki autokarowe służące poznawaniu ekosystemów i zdrowej żywności:			
Spała – las	**1**	**52**	**52**
Mleczarnia Głuchów, Sad w Prusach, młyn i piekarnia w Michowicach	**1**	**56**	**56**
Podlas – las	**1**	**54**	**54**
Rogów: Arboretum i Alpinarium	**1**	**28**	**28**
Wycieczki na łąkę, do parku, nad zalew, nad rzekę, do ogródków działkowych, do sklepu owocowo-warzywnego, na targowisko miejskie	**7**	**163**	**163**
Łódź : Palmiarnia, Ogród Botaniczny	**1**	**52**	**52**
Zajęcia poświęcone zdrowemu odżywianiu się:			
Warsztaty kulinarne prowadzone przez firmę Baby Club Cafe	**1**	**163**	**163**
Prelekcja dla rodziców dzieci i pracowników placówki prowadzona przez dietetyka z Gabinetu Dietetycznego Fit & You	**1**	**365**	**365**
Wydarzenia kulturalne poświęcone tematyce ekologicznej i zdrowotnej:			
Konkurs, przedstawienia, turnieje, o tematyce ekologicznej i zdrowotnej	**8**	**185**	**185**
Piknik rodzinny „W Tęczowej Jedyneczce zdrowo jemy i ekosystemy poznajemy”	**1**	**400**	**400**

Podsumowując rezultat projektu można stwierdzić, że jego wskaźniki zostały osiągnięte, tj. w okresie realizacji projektu w latach 2016-2017 osiągnięto następujące wskaźniki rezultatu:

L.p.	**Nazwa wskaźnika**	**Miara wskaźnika**	**Planowane osiągnięcie wskaźnika**	**Rezultat jaki został osiągnięty**
1	Liczba dzieci z placówki uczestniczących w realizacji projektu	Osoby	163	163
2	Liczba dzieci spoza placówki uczestniczących bezpośrednio w projekcie	Osoby	120	120
3	Liczba dorosłych (rodziców i pracowników placówki) uczestniczących w projekcie	Osoby	100	265

We wskaźniku z punktu 3 przyjęto te osoby, które regularnie uczestniczyły w realizacji projektu.

Działania realizowane w ramach projektu „ W Tęczowej Jedyneczce zdrowo jemy i ekosystemy poznajemy" były opisywane i systematycznie umieszczane na stronie internetowej przedszkola, na stronach internetowych placówek włączonych do projektu, na stronie internetowej Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka, w prasie lokalnej „Głos Rawy Mazowieckiej i okolicy", na portalu internetowym erawa.pl.

2. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014-2020 OŚ priorytetowa IX Włączenie społeczne Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej złożył wniosek pn. „Rozwój usług wspierania rodziny". Wartość otrzymanego dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego to 112 678,83 zł. Wyżej wymieniony projekt znajduje się w LPR i realizuje bezpośrednio cel 1 LPR-u jakim jest poprawa jakości życia i wzmacnianie kapitału społecznego obszarów zdegradowanych.

W ramach realizacji projektu zostały zastosowane kompleksowe rozwiązania i nowe metody pomocy poprzez powołanie instytucji rodzin wspierających rodziny wykazujące bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych. Realizacja tego projektu przyczyniła się do stworzenia efektywnego systemu pomocy rodzinom z problemami oraz stworzyła możliwość prawidłowego wypełniania przez nie ról społecznych, zapewniając przy tym dzieciom właściwe wzorce postępowania i zapobiegając ich wykluczeniu społecznemu. W ramach jego realizacji przeprowadzono następujące działania:

- zorganizowanie bloków tematycznych
  Cykl szkoleń dla rodzin obejmujący treningi kompetencji społecznych i relacji partnerskich, kompetencji życiowych, rodzicielskich oraz trening zastępowania agresji, trening intelektualny, terapię taktylną i integrację sensoryczną.
  Treningi realizowano w okresie listopad - grudzień 2017r. (208 godzin szkoleniowych),

- organizacja szkoleń dla rodzin wspierających
  Cykl szkoleń dla ustanowionych rodzin wspierających z zakresu treningu komunikacji partnerskiej, kompetencji rodzicielskich, integracji emocjonalnej, asertywności oraz postępowania w sytuacjach szkoleniowych. Treningi realizowano w okresie wrzesień - grudzień 2017r. (96 godzin szkoleniowych),
- prowadzenie usług asystenckich oraz pracy socjalnej
  Usługi asystenckie, wspierające, psychologiczne przez cały okres trwania projektu (01.01.2017r. - 31.12.2017r.) rodziny objęte były wsparciem i pomocą ze strony zespołu specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej tj: psychologa, asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	**Zakładane wartości**	**Osiągnięte wartości**
• Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	12	12
• Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych	13	13
• Liczba rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych kontraktami socjalnymi	4	4
• Liczba przeprowadzonych godzin treningów grupowych	304	304
Wskaźniki rezultatu	**Zakładane wartości**	**Osiągnięte wartości**
• Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu (ogółem)	13	13
• Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które podniosły swoje kompetencje społeczne, rodzicielskie i życiowe (ogółem)	6	6
• Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje interpersonalne i nabyły wiedzę na temat postępowania w sytuacjach kryzysowych (ogółem)	5	5
• Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu z obszaru	1	1

rewitalizacji/zdegradowanego • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które podniosły swoje kompetencje społeczne, rodzicielskie i życiowe z obszaru rewitalizacji/zdegradowanego • Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje interpersonalne, rodzicielskie i nabyły wiedzę na temat postępowania w sytuacjach kryzysowych z obszaru rewitalizacji/zdegradowanego	2 1	2 1

Planuje się paralelne działania wypełniające cele tego projektu również w roku 2018 m.in. poprzez świadczenie usług asystenckich, wspierających i psychologicznych realizowanych przez psychologa, asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Nazwa projektu:	**Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym:**	**Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:**		
		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
Rozwój usług wspierania rodziny na terenie Miasta Rawa Mazowiecka	132 564,33	Dofinansowanie UE Krajowe środki budżetowe	112 678,83 19 885,50	132 564,33

Projekty będące w trakcie realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

L.p.	**Nazwa Projektu**	**Podmiot realizujący**	**Okres realizacji**	**Szacunkowy koszt**	**Cele projektu**
1	Rewitalizacja Miasta Rawa Mazowiecka	Gmina Miasto Rawa Mazowiecka	2017-2022	30 000 000,00 zł	Główny cel to kompleksowa rewitalizacja, skutkująca wprowadzeniem i przywróceniem na miejskim obszarze zdegradowanym funkcji społecznych, w tym kulturalnych oraz gospodarczych.

2	Kompleksowy system wsparcia poprawy jakości zasobów mieszkaniowych	Gmina Miasto Rawa Mazowiecka	2017-2019	50 000,00 zł	Główny cel to stworzenie sprzyjających warunków mieszkaniowych poprzez opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu wsparcia dla poprawy zasobów mieszkaniowych.
3	Rawa gra dla wszystkich	Rawskie Stowarzyszenie Miłośników Gier Fabularnych i Fantastyki „TOPORY”	2017-2018	20 000,00 zł	Główny cel to aktywizacja społeczna i budowanie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży.
4	Rawscy skauci jak Zawisza	Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”	2017-2020	20 000,00 zł	Główny cel to kształtowanie pozytywnych wartości i postaw wśród młodzieży.
5	Pomóż innym i sobie	Fundacja „Obudźmy Nadzieję”	2017-2018	20 000,00 zł	Główny cel to przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych oraz promocja idei wolontariatu.
6	Rawscy seniorzy sprawni i aktywni	Stowarzyszenie Rawski Uniwersytet Trzeciego Wieku	2017-2018	70 000,00 zł	Główny cel to zwiększenie świadomości prozdrowotnej i wzrost aktywności społecznej osób starszych.
7	Rawskie Centrum Organizacji Pozarządowych	Gmina Miasto Rawa Mazowiecka	2017-2019	300 000,00 zł	Główny cel to wzrost aktywności oraz profesjonalizacja działań rawskich organizacji pozarządowych.

1. Projekt Rewitalizacja miasta Rawa Mazowiecka:
a. Rozpoczęto realizację zadania pn. „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej Rynku Starego Miasta oraz obszaru staromiejskiego" polegające na opracowaniu dokumentacji projektowej. Realizacja od 28.12.2017r. i będzie realizowany do końca 2018r.
b. Zrealizowano zadanie związane z „Przebudową i remontem zabytkowego budynku Muzeum Ziemi Rawskiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia". Termin realizacji: 25.04.2017r. – 27.12.2017r.
c. Rozpoczęto realizację zadania związanego z „Rewaloryzacją zabytkowego parku miejskiego". Realizacja od 08.06.2017r. do 24.09.2018r.
d. Rozpoczęto czynności dotyczące zarządzania projektem i jego obsługą. Realizacja od I kwartału 2017r.
e. Opracowano dokumentację techniczną dla zadania dotyczącego adaptacji wraz z rozbudową zabytkowych jatek w celu nadania nowej funkcji społecznej, w tym kulturalnej. Realizacja od 21.07.2017 r.

Nazwa projektu:	**Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym:**	**Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:**		
		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
Rewitalizacja miasta Rawa Mazowiecka	1.760.706,58 zł	Śr. Własne, WFOŚiGW,	1.043.862,53 716.844,00	1.760.706,58 zł

18 października 2017r. została też podpisana umowa z Województwem Łódzkim o udzielenie dofinansowania w związku z realizacją przedmiotowego projektu. Kwota przyznanych środków unijnych dofinansowania wynosi 14 642 111,60 zł, a budżetu państwa 963 506,75 zł. Dotacja unijna i środki z budżetu państwa umożliwią dalszą realizację działań zaplanowanych przy tym projekcie.

2. Projekt „Kompleksowy system wsparcia poprawy jakości zasobów mieszkaniowych"
Przygotowano zbiór danych koniecznych do stworzenia diagnozy stanu prawnego nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji.

3. Projekt „Rawa Gra dla wszystkich" realizowany przez Rawskie Stowarzyszenie Miłośników Gier Fabularnych i Fantastyki „Topory".
W ramach projektu zrealizowano następujące wydarzenia, włączając w nie dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji:
a. Topogranie 27.05.2017r.,
b. Topogranie 25.06.2017r.,
c. Gra Miejska „Tropem Edmunda Dantesa" 15.07.2017r.,
d. Gra Miejska "W poszukiwaniu zaginionych rymów" 26.08.2017r.,
e. Topogranie 12.09.2017r.,
f. Gra Miejska „Ratując życie" (wspólnie z Fundacją „Obudźmy Nadzieję") 28.10.2017r.,
g. Warsztaty gier narracyjnych – 12.12.2017r.,

h. Ponadto na obszarze rewitalizowanym i m.in. dla mieszkańców tego obszaru zrealizowano inicjatywy nie uwzględnione w projekcie: Trzy edycje Rawskiej Kariny Łagodności. Jest to event składający się z trzech części:
-prelekcja na tematy związane z historią(zwłaszcza lokalną), historią sztuki albo prezentacja prozy lub liryki lokalnego twórcy,
-wystawa malarstwa, rzeźby albo fotografii lokalnych lub regionalnych twórców,
-występ muzyczny utrzymany w tonie „łagodności" tj. jazz, blues, piosenka autorska, turystyczna, studencka, poezja śpiewana w wykonaniu profesjonalnych artystów z całej Polski.
i. Turniej brydżowy „Rawa Gra w Brydża"

Wskaźniki jakie zostały osiągnięte w roku 2017:

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	**Zakładane wartości**	**Osiągnięte wartości**
Liczba edycji rawskiego dnia konkursów i zabaw skierowanych do najmłodszych mieszkańców Rawy	2	3
Liczba turniejów/ gier zorganizowanych dla najmłodszych mieszkańców Rawy Mazowieckiej.	4	4
Wskaźniki rezultatu	**Zakładane wartości**	**Osiągnięte wartości**
Liczba uczestników biorących udział w zorganizowanych wydarzeniach w odniesieniu do jednego spotkania	20	22
Liczba uczestników biorących udział w zorganizowanych wydarzeniach całościowo	65	65
Liczba nowych członków Stowarzyszenia z obszaru rewitalizacji	2	1
Liczba nowych członków Stowarzyszenia ogółem	5	6

Postęp finansowy:

Nazwa projektu:	**Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym w oparciu o środki przyznane:**	**Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:**		
		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
Rawa gra dla wszystkich	26 244,00 zł	Śr. Własne, Wartość	1 500,00	26 244,00 zł

		wkładu osobowego budżet miasta	9 764,00 15 000,00	

4. Projekt „Rawscy Skauci jak Zawisza" realizowany przez Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „ZAWISZA" Federacja Skautingu Europejskiego

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące działania, w których uczestniczyły dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji:

Organizacja zajęć i spotkań w ciągu roku dla trzech grup wiekowych (około 100 osób) kwiecień –grudzień 2017r.:

a. Cotygodniowe zbiórki zastępów (40 osób)oraz Gromad (40 osób),
b. Spotkania formacyjne młodzieży od lat 17 (20 osób),
c. 21.04-22.04.17r. Zbiórka Zastępu Zastępowych Miasteczko Krwi Chrystusa, 5 osób,
d. 10.06.2017r. Zbiórka Zastępu Zastępowych Jodłowno, 3 osoby,
e. 15.08.2017r. Obchody Święta Wojska Polskiego, 8 osób, Sztandar Armii Krajowej, warty,
f. 30.08.2017r. Spotkanie ogniska młodych przewodniczek w Rawie Mazowieckiej 4 osoby,
g. 9.09-10.09.2017r. Zbiórka Zastępu Zastępowych, Bogusławski Małe, 7 osób,
h. 11.11.2017r. Obchody Święta Niepodległości, 15 osób, Sztandar Armii Krajowej, warty,
i. 18.11.2017r. Święto Szczepu -Boguszyce, Spotkanie celebracyjne, 70 osób,
j. 16.12.2017r. Zbiórka Zastępu Zastępowych, Żdżary, 7 osób,
k. 17.12.2017r. Olimpiada Wodna w Aquarium 14 osób Konkurs sprawdzający umiejętności pływackie. Współpraca wewnątrz zastępów,
l. 22.12.2017r. Wigilia ogniska -Rawa Mazowiecka, 80 osób.

Organizacja biwaków, wycieczek, udział w zlotach (dla około 60 osób), kwiecień – grudzień 2017r.:

a. 29.04-30.04.2017r. Wielkie Łowy biwak w Jedlni Letnisku 13 osób,
b. 20.10-22.10.2017r. Biwak w Boguszycach 20 osób Biwak rozpoznawczy w umiejętnościach chłopaków i sprawdzający działanie zastępów,
c. 20.08-28.08.2017r. Kurs szkoleniowy Jadwiga w Głuchowie-1 osoba,
d. 25.11-26.11.2017r. Forum Młodych w Warszawie 3 osoby,
e. 10.11-12.11.2017r. Biwak, Biała Rawska, 25 osób,
f. 15.09-17.09.2017r. -Ogólnopolska Pielgrzymka Przewodniczek w Gidlach 4 osoby,
g. 13.01-15.01.2017r. Zimowisko -Lesiew, 14 wilczków + 2 szefowe,
h. 13.01-15.01.2017r. Biwak zimowy Wólka Lesiewska -30 uczestników,
i. 25.02-26.02.2017r. -wędrówka zimowa z Nowej Słupi na Święty Krzyż 7 osób,
j. 24.03-25.03.2017r. -Pielgrzymka z okazji Dnia Modlitw za FSE do Boguszyc 150 osób.

Ponadto zostały zorganizowane następujące biwaki:
Organizacja wypoczynku letniego (dla około 50 osób) czerwiec wrzesień 2017r.
a. 9.07-13.07.2017r. Obóz Jeruzal liczba uczestników 14 osób Wyjazd podsumowujący rok harcerski 2016/2017. Liczne gry zabawy ale także nauka tropów zwierząt państw i stolic graniczących z Polską, kierunków świata (grupa męska do lat 12),
b. 7.07-23.07.2017r. Obóz letni- Huta Dolna, 25 uczestników (grupa żeńska od lat 12 do lat 17),
c. 7.07-21.07.2017r. Letni Obóz Wodny 12 osób. Najważniejszy punkt rocznej pracy, do tego wyjazdu chłopcy przygotowują się cały rok. Najpierw przez trzy dni spływali na miejsce obozu z namiotami i sprzętem rzeką, a następnie rozbili obóz w lesie w Budach Grabskich. Tam budowali urządzenia pionierskie z drewnianych żerdzi, gotowali, śpiewali i grali przy ognisku. Obóz zakończył się trzydniowym spływem do Bolimowa(grupa męska od lat 12 do lat 17)**,**
d. 20.07-27.07.2017r. Obóz -Olsztyn koło Częstochowy, 15 osób +2 szefowe (grupa żeńska do lat 12).

Organizacja dla mieszkańców Rawy Mazowieckiej, również na obszarze rewitalizacji, imprez integrujących mieszkańców i promujących zdrowy styl życia (dla około 80 osób) – od kwietnia do grudnia 2017r.:
a. 6 maja 2017 zbiórka pokazowa przeprowadzona dla SP 4 w Rawie Mazowieckiej im. Kornela Makuszyńskiego. Pokazanie życia skautowego i zachęcenie do dołączenia do naszego stowarzyszenia.
b. 10 września 2017r. Bernardynki Rawskie Rawa Mazowiecka (dziedziniec zamku Książąt Mazowieckich w Rawie Mazowieckiej). Impreza masowa mająca na celu przybliżyć postać sł. bożego o. Bernarda Kryszkiewicza patrona 1. Szczepu rawskiego. Wystawa fotografii dokumentująca nasze działania
c. 7 Października 2017r. Kwesta na terenie miasta Rawa Mazowiecka na rzecz Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia. Zebranie pieniędzy dla młodych zdolnych studentów którzy nie mają za co się dalej uczyć.
d. 8 Października 2017r. Gra papieska na dziedzińcu zamku Książąt Mazowieckich w Rawie Mazowieckiej. Przybliżenie historii o papieżu Janie Pawle II.

Wskaźniki jakie zostały osiągnięte w roku 2017:

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	**Zakładane wartości**	**Osiągnięte wartości**
Liczba zajęć i spotkań w ciągu roku organizowanych przez harcerstwo	126	126
Liczba biwaków, wycieczek, zlotów, wypoczynku letniego i zimowego	8	10
Liczba imprez integrujących mieszkańców i promujących zdrowy styl życia	5	5

Wskaźniki rezultatu	Zakładane wartości	Osiągnięte wartości
Liczba osób biorących udział w proponowanych przez organizatora zajęciach i grach ogółem	250	350
Liczba nowych członków Stowarzyszenia ogółem	15	20
Liczba nowych członków Stowarzyszenia z obszaru rewitalizacji	1	1

Postęp finansowy:

Nazwa projektu:	Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym w oparciu o środki przyznane:	Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:		
		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
Rawscy Skauci jak Zawisza	112 044,00 zł	Śr. Własne,		13 500,00
		budżet miasta	18 000,00	18 000,00
		wkład osobowy		80 544,00

5. Projekt „Pomóż innym i sobie" realizowany przez Fundację „Obudźmy Nadzieję w Rawie Mazowieckiej"

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

a) Promocja zadania oraz roznoszenie ulotek, organizacja spotkań, pogadanki na obszarze rewitalizowanym, ogłoszenia w prasie, na portalu społecznościowym Facebook, stronie internetowej Fundacji www.obudzmynadzieje.eu, wydruk ulotek, zakup banerów, namiotu, materiałów promocyjnych, w działaniach wzięło udział 10 wolontariuszy.

b) **Fundacja „Obudźmy Nadzieję", Rawski Uniwersytet Trzeciego Wieku i Stowarzyszenie Miłośników Gier Fabularnych i Fantastyki „TOPORY",** zorganizowały „miasteczko wolontaryjne" w czasie Dni Rawy Mazowieckiej na dziedzińcu zamku książąt mazowieckich – 27 maja 2017 r. Było to wspólne stoisko reklamującego ich działalność w celu zaprezentowania mieszkańcom Rawy Mazowieckiej mapy z obszarem rewitalizacji, informowania o prowadzonej działalności wymienionych organizacji i możliwości udzielanych form wsparcia dla mieszkańców, zachęcania mieszkańców w pierwszej kolejności zamieszkałych na obszarze rewitalizacji do angażowania się w działalność tych organizacji.

c) Akcja promująca wolontariat połączona ze zbiórką publiczną na Ogólnopolskim Turnieju Karate Kyokushin Dzieci i Młodzieży. W turnieju brały udział dzieci i

młodzież m.in. z miasta Rawa Mazowiecka oraz terenów rewitalizowanych. Termin 23.04.2017 r.

d) Szkolenie dla wolontariuszy /w tym z terenów rewitalizowanych/ „Animator osoby starszej i niepełnosprawnej" odbyło się w siedzibie Gminy Rawa Mazowiecka (obszar rewitalizacji). Termin- 04.08.2017 r.
e) Spotkania wewnętrzne wolontariuszy w siedzibie Fundacji, na których swoją wiedzę o wolontariacie i opiece nad osobami niepełnosprawnymi i chorymi przekazywała Pani Prezes Fundacji.
f) Akcja promocyjne w galerii TESCO 13.10.2017 r., promująca działalność Fundacji.
g) Pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej dla mieszkańców miasta Rawa Mazowieckiej na terenie Zamku Książąt Mazowieckich(obszar rewitalizacji) przed startem Rawskiego Rodzinnego Rajdu Rowerowego(650 uczestników). Termin 02.09.2017r.
h) Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej – 14.10.2017 r. zorganizowano w siedzibie Fundacji, wzięli w nim udział wolontariusze Fundacji oraz mieszkańcy Rawy Mazowieckiej, nie będący wolontariuszami. Wszyscy kursanci otrzymali zaświadczenia o ukończeniu kursu, oraz zestawy pierwszej pomocy.
i) Gra miejska pn. "Ratując Życie"- 28 październik 2017 r., zorganizowana na obszarze rewitalizowanym.
j) Obchody Światowego Dnia Wolontariatu 5 grudzień 2017 r.- podsumowanie realizacji zadania.

Wskaźniki osiągnięte w 2017:

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	Zakładane wartości	Osiągnięte wartości
Liczba akcji promocyjnych organizowanych przez fundację	6 szt.	6 szt.
Liczba warsztatów/kursów w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej dla wolontariuszy i mieszkańców miasta	1 szt.	1 szt.
Liczba warsztatów interpersonalnych dla wolontariuszy	4 szt.	4 szt.
Wskaźniki rezultatu	Zakładane wartości	Osiągnięte wartości
Liczba nowych wolontariuszy pozyskanych w ramach realizacji projektu ze wskazaniem ile osób zamieszkuje obszar rewitalizacji	5/2	5/1

Postęp finansowy:

Nazwa projektu:	**Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym:**	**Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:**		
		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
„Pomóż innym i sobie”	14 746,74 zł.	budżet miasta środki finansowe własne wkład osobowy	8 000 zł. 300 zł. 6000 zł.	8 000 zł. 746,74 zł. 6 000 zł.

6. Projekt „Rawscy seniorzy sprawni i aktywni” realizowany przez Stowarzyszenie Rawski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rawie Mazowieckiej

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

a) Radosne Święto - festyn integracyjny z okazji rocznicy uchwalenia konstytucji 3-go Maja
b) **Rawski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Fundacja „Obudźmy Nadzieję i Stowarzyszenie Miłośników Gier Fabularnych i Fantastyki „TOPORY”,** zorganizowały „miasteczko wolontaryjne” w czasie Dni Rawy Mazowieckiej na dziedzińcu zamku książąt mazowieckich – 27 maja 2017 r. Było to wspólne stoisko reklamującego ich działalność
c) Ogólnopolski Marsz Nordic Walking zorganizowany dla rawskich seniorów 29 czerwca 2017 r. z instruktażem jak prawidłowo maszerować. Marsz został zorganizowany na obszarze rewitalizowanym – obszar przylegający do dziedzińca zamku książąt mazowieckich,
d) Przez cały okres realizacji projektu odbywały się zajęcia językowe, komputerowe, sportowe, warsztaty artystyczne, wykłady i warsztaty prozdrowotne dla rawskich seniorów,
e) Na potrzeby zajęć komputerowych zakupiono 5 laptopów ze środków Centrum Usług Społecznych Powiatu Rawskiego na kwotę 11 000 zł. Zakup przyczynił się do efektywniejszego prowadzenia zajęć komputerowych dla seniorów, ograniczając jednocześnie ich wykluczenie cyfrowe.

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	Zakładane wartości	Osiągnięte wartości
Liczba godzin zajęć językowych	160	160

Liczba godzin zajęć sportowych	240	240
Liczba godzin zajęć warsztatów artystycznych	300	300
Liczba zajęć edukacyjnych o tematyce prozdrowotnej	30	30
Wskaźniki rezultatu	Zakładane wartości	Osiągnięte wartości
Liczba osób uczestniczących w zajęciach, warsztatach ogółem	100	100
Liczba osób uczestniczących w zajęciach, warsztatach pochodzących z obszaru rewitalizacji	32	28
Liczba nowych członków organizacji Uniwersytet III Wieku ogółem	16	16
Liczba nowych członków organizacji Uniwersytet III Wieku z obszaru rewitalizacji	4	4

Postęp finansowy:

Nazwa projektu:	**Koszt realizacji w okresie sprawozdawczym:**	**Wysokość środków z podziałem na źródła finansowania:**		
„Rawscy seniorzy sprawni i aktywni”		Źródło finansowania	Środki przyznane	Środki poniesione w okresie sprawozdawczym
	19 855,02 zł.	Dotacja z funduszy UE budżet miasta środki własne	11 000 7 000 1722	11 000 zł 7 000 zł. 1855,02

7. Projekt „Rawskie Miejskie Centrum DS. Organizacji Pozarządowych” realizowany przez Miasto Rawa Mazowiecka

Działania podjęte:

a) poszukiwanie bazy lokalowej na potrzeby centrum, pod uwagę brano następujące lokalizacje: obecna siedziba Biblioteki Muzeum Ziemi Rawskiej Pl. Piłsudskiego 10, lokale mieszkalne nad Urzędem Miasta Pl. Piłsudskiego 4, sala konferencyjna wraz z zapleczem gospodarczym w Miejskiej Bibliotece Publicznej ul. Kard. St. Wyszyńskiego 7,

b) opracowano wstępny projekt regulaminu funkcjonowania Rawskiego Miejskiego Centrum DS. Organizacji Pozarządowych w Rawie Mazowieckiej.

Projekty których realizacja rozpocznie się w kolejnych latach w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

L.p.	Nazwa Projektu	Podmiot realizujący	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Cele projektu
1	Bycie EKO się opłaca	Świetlica Środowiskowa Przymierza Rodzin im. bł. E. Bojanowskiego	2020-2021	50 000,00 zł	Główny cel to zwiększenie świadomości proekologicznej oraz rozwijanie postaw przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży.
2	Program Aktywizacja i Integracja	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	2018-2019	20 000,00 zł	Główny cel to uzupełnienie przez bezrobotnych umiejętności zawodowych i społecznych.
3	Wykluczamy wykluczenie-wysoka jakość edukacji w Gimnazjach	Gmina Miasto Rawa Mazowiecka Gimnazjum nr 1 i 2	2017-2018	700 000,00 zł	Głównym celem jest poprawa dostępu do oferty edukacyjnej oraz doradztwo zawodowe dla młodzieży.

Projekty uzupełniające, których realizacja w 2017 wpisuje się w osiągnięcie celów wynikających z LPR.

1. **Rozwój infrastruktury edukacyjnej i przedszkolnej.** Rozbudowa i przebudowa budynku Przedszkola Miejskiego Nr 1 ul. Kilińskiego 2. Całkowity koszt 4 572 085,00 złotych; dofinansowanie z rezerwy budżetu państwa w wysokości 2 007 000,00 złotych. Termin realizacji 7 czerwca 2016 r. do 4 września 2017 r.

2. **Działania inwestycyjne w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędnych do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub nadania im takich funkcji.** Trwają prace przy Zespole Pojezuickich obiektów zabytkowych: Kościele Parafialnym p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP Pl. Piłsudskiego 9 związane z projektem „Rewitalizacja zespołu obiektów sakralnych pod wezwaniem NPNMP w Rawie Mazowieckiej w celu rozszerzenia oferty kulturalnej Parafii". Całkowity koszt 21 843 766,00 złotych; wysokość dotacji celowej z budżetu Miasta Rawa

Mazowiecka 200 000 złotych (remont tynków zewnętrznych – elewacji); dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi 14 779 628,07 złotych; termin realizacji 2017 r.-2018 r.

3.**Działania w zakresie wymiany lub renowacji źródeł ciepła, rozbudowy systemów zaopatrzenia w ciepło** - projekt PONE. Koszt całkowity zadania to kwota 5.889.347,02 złotych, w tym środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi 1.954.582,00 złotych, środki z budżetu miasta – 1.177.869,40 złotych. Program ograniczania niskiej emisji ma na celu podnoszenie efektywności energetycznej oraz wykorzystaniem układów wysokosprawnej kogeneracji i odnawialnych źródeł energii, w szczególności likwidacji lokalnych źródeł ciepła tj. indywidualnych kotłowni lub palenisk węglowych, kotłowni zasilających kilka budynków lub kotłowni osiedlowych oraz zastąpienie przez źródło o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła (w tym pompy ciepła oraz paleniska i palniki) spełniające wymagania emisyjne.

Wysokość środków wydatkowanych na obszarze rewitalizowanym wynosi: środki z WFOŚ – 237.218,00 złotych środki z budżetu miasta – 47.443,60 złotych. Projekt będzie kontynuowany w kolejnym roku.

4. **Działania inwestycyjne w zakresie np. przebudowy, prac konserwatorsko-restauratorskich, remontu części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.** Adaptacja lokalu użytkowego na lokale mieszkalne przy Pl. Piłsudskiego 7. Koszt całkowity przebudowy – 231.543,46 złotych + projekt 7.779,00 złotych. W tym środki z Banku Gospodarstwa Krajowego – 113.015,86 złotych.
W wyniku przebudowy pozyskano dla miasta 3 lokale socjalne na obszarze rewitalizowanym w tym jeden lokal dostosowany dla potrzeb osoby niepełnosprawnej.

5. **Rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci i młodzieży.**

a. Zadanie z zakresu pomocy społecznej (w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, zamieszkałym na terenie Miasta Rawa Mazowiecka) polegające na prowadzeniu świetlicy środowiskowej dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji życiowej, realizator Świetlica im. Bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Miła 2 w Rawie Mazowieckiej. Wydarzenia zrealizowane na obszarze rewitalizacji to:
   - stoiska zabaw ruchowych dla dzieci na Bernardynkach Rawskich (unihokeja, maty ruchowej, chusty animacyjnej i tunelu, malowania twarzy, zaplatania warkoczy i zmiany image)
   - Zajęcia plenerowe w obszarze rewitalizowanym ("Zamek i jego legendy" spotkania w Zamku Książąt Mazowieckich, "Poznajemy zakątki naszego miasta", sesja zdjęciowa na łonie natury, "Cztery pory roku" - czas przemijania w parku i na ulicach miasta, "Jesienne zamyślenia" przy pomniku Jana Pawła II)
   Całkowity koszt zadania 147 600 złotych, w tym dotacja budżetu miasta –106.000 złotych,
b. Działalność z zakresu edukacji i wychowania, polegające na wspieraniu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży (w tym osób zamieszkałych na obszarze rewitalizacji) poprzez działalność wychowawczą, opiekuńczą, oświatową i prozdrowotną. Realizatorem zadania „Moda na zdrową i szczęśliwą rodzinę 3 +" był Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus". W ramach zadania odbywały

się następujące przedsięwzięcia: Tydzień rodziny – cykl spotkań z rodzicami nauczycielami i wychowawcami o tematyce wychowawczej, prozdrowotnej i edukacyjnej, spotkania z dietetykiem, lekcje nauki pływania, lekcje nauki jazdy konnej, wymienione inicjatywy były skierowane do rodzin wielodzietnych. Całkowity koszt zadania 10 575 złotych, w tym dotacja budżetu miasta – 10 000 złotych. Jedna rodzina z obszaru rewitalizacji przystąpiła do Związku, po zakończeniu realizacji zadania.

6. **Rozwój e-administracji, udostępniania informacji, sektora publicznego, zasobów nauki, kultury i dziedzictwa kulturowego oraz usług medycznych.**

a. W roku 2017 Miasto stworzyło program polityki zdrowotnej „Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Rawy Mazowieckiej w latach 2017-2019", który uzyskał pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Program jest adresowany do grupy osób w wieku 60 lat i starszych. Jego celem jest zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień przeciwko grypie w grupie osób objętych programem, zapobieganie zachorowalności na grypę wśród osób zaliczanych do grup ryzyka oraz dotarcie do ogółu lokalnej społeczności poprzez akcję edukacyjną zwiększającą świadomość zdrowotną. Szczepienia odbywały się we wszystkich przychodniach, całkowity koszt 23 643,00 złotych. Z programu na obszarze rewitalizacji skorzystały dwie przychodnie, które w ramach usług medycznych zaszczepiły łącznie 189 seniorów na ogólną liczbę 639 w całym mieście.
b. Projekt LOWE realizowany przez Szkołę Podstawową nr 1 w Rawie Mazowieckiej, którego celem będzie podniesienie kompetencji społecznych i wiedzy osób dorosłych. Dofinansowany w 2017r. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój. W jego ramach osoby dorosłe m.in. mieszkańcy obszaru rewitalizacji mogą skorzystać z różnych form szkoleń, kursów lub warsztatów wpływających na ich rozwój.
c. W 2017 został złożony wniosek o uzyskanie dofinasowania z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VII infrastruktura dla usług społecznych. Projekt złożony pod nazwą „ Rawski eUrząd – wdrożenie elektronicznych usług w Urzędzie Miasta Rawa Mazowiecka". Projekt jest skierowany bezpośrednio do: mieszkańców miasta Rawa Mazowiecka, pracowników Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka, pośrednio do mieszkańców regionu łódzkiego i wszystkich zainteresowanych. Pozwoli na: poprawę dostępu do e-usług publicznych, usprawnienie komunikacji i podniesienie poziomu obsługi obywateli, poprawę skuteczności zarządzania miastem, zapewnienie bezpieczeństwa danych, wzrost umiejętności posługiwania się narzędziami ITC, wzrost efektywności pracy. Całkowity koszt projektu to 984 000,00 złotych. Po przeprowadzonej ocenie formalnej i merytorycznej projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 672 755,00 złotych, a umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 01.12.2017r.

7. **Rozwój infrastruktury pomocy społecznej.** Utworzenie na obszarze rewitalizowanym punktu informacyjno-konsultacyjnego dla mieszkańców miasta i obszaru. Punkt udziela pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i interwencyjnej dla ofiar przemocy w rodzinie. Projekt realizowany przez Stowarzyszenie „Nowe Życie w Rawie", dofinansowany z budżetu miasta w kwocie 4 000 złotych.

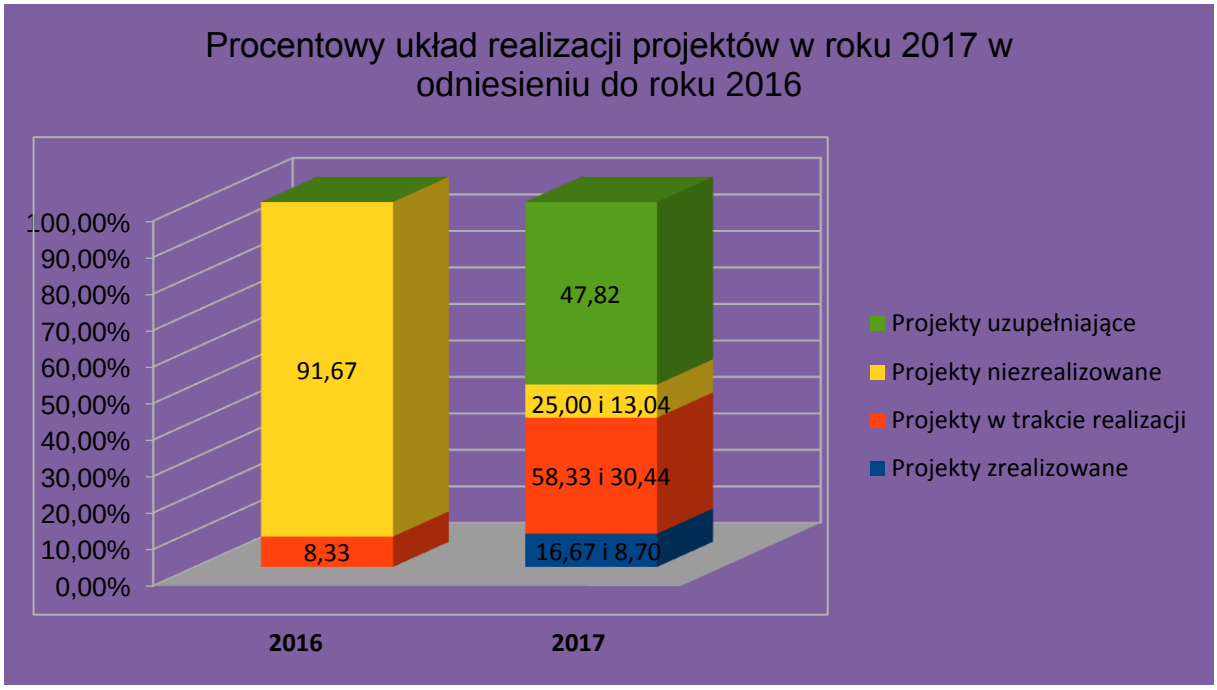

W odniesieniu do roku 2017 pierwsze wartości procentowe zostały przedstawione w stosunku do ilości projektów podstawowych wskazanych w LPR. Drugie wartości procentowe został przedstawione w odniesieniu do wszystkich projektów z roku 2017 (podstawowych i uzupełniających).

Charakterystyka napotkanych w trakcie realizacji programu problemów oraz sposób ich rozwiązania.

Projekt „Wykluczamy wykluczenie – wysoka jakość edukacji w Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum nr 2 w Rawie Mazowieckiej" nie był realizowany w roku 2017. Złożony wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu nie uzyskał pozytywnej akceptacji formalnej. Pomimo złożonego protestu Instytucja Zarządzająca (Urząd Marszałkowski) odrzucił możliwość jego finansowania. Dodatkowo w wyniku reformy systemu edukacji gimnazja od roku szkolnego 2017/2018 zlikwidowano. Następuje ich wygaszanie. Założenia projektu będą realizowane w roku 2018, dostosowując działania jakie będą prowadzone przez nowe podmioty realizujące projekt.

Organizacje pozarządowe dodatkowo zgłosiły problem związany z promocją wydarzeń pozwalającą na większą aktywność mieszkańców w szczególności mieszkańców z obszaru rewitalizowanego miasta. Odpowiedzią na ten problem będą zaplanowane działania ujęte w dalszej części sprawozdania. Kolejną trudnością było niedopasowanie harmonogramów inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe. Niewielki zasób lokalowy miasta opóźnił utworzenie Centrum ds. organizacji pozarządowych.

System zarządzania Programem.

Nadzór nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Rawa Mazowiecka na lata 2016-2025 sprawuje Burmistrz Miasta Rawa Mazowiecka, będący jednocześnie przewodniczącym Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji jak i Zespołu Konsultacyjnego ds. Rewitalizacji. Naczelnik Wydziału Rewitalizacji Miasta pełni funkcję koordynatora projektów rewitalizacyjnych zapisanych w LPR. Zgodnie z opracowanym na poziomie Programu systemem zarządzania, Burmistrz Miasta Rawa Mazowiecka powołał w maju 2017r. Koordynatora ds. rewitalizacji, któremu powierzono zadania w zakresie zarządzania, monitorowania i ewaluacji procesu rewitalizacji. Następnie w grudniu 2017r. został powołany Wydział Rewitalizacji Miasta, który będzie realizował zadania wskazane w LPR przypisane Koordynatorowi ds. Rewitalizacji i Biuru ds. Rewitalizacji.
Działania te są podejmowane m.in. poprzez ścisłą współpracę Wydziału z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji, który został powołany we wrześniu 2017r. w drodze Zarządzenia Burmistrza Miasta Rawa Mazowiecka. Zespół pełni rolę wykonawczą w procesie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Rawa Mazowiecka na lata 2016-2025, w szczególności w odniesieniu do:

a. realizacji podstawowych projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych przez Miasto Rawa Mazowiecka,
b. aktualizacji Programu – poprzez wspólne działanie w sytuacjach, w których program będzie wymagał modyfikacji.

Pod koniec września 2017r. Odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu, na którym omówiono kwestie związane z realizacją zapisów Programu, zaprezentowano skład osobowy Zespołu oraz przypisano merytoryczną realizację poszczególnych projektów do Wydziałów/ podmiotów uczestniczących w procesie rewitalizacji.
Podstawowym instrumentem monitorowania stanu wdrażania Programu są karty oceny realizacji poszczególnych projektów, przekazywane przez podmioty realizujące powyższe zadania. W oparciu o analizę problemów napotkanych w trakcie realizacji Programu opracowywane są wnioski i zalecenia, których uwzględnienie gwarantuje wyeliminowanie zdiagnozowanych zagrożeń dla osiągnięcia zakładanych rezultatów procesu.
Na etapie opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji uwzględniono również uwagi i wnioski zgłaszane w ramach konsultacji społecznych. W kolejnych okresach wszelkie tego typu sugestie zbierane będą przez Wydział Rewitalizacji Miasta w sposób ciągły przez cały okres realizacji Programu. Wszyscy zainteresowani swoje uwagi mogą zgłaszać w formie pisemnej w siedzibie Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka Plac Piłsudskiego 5, a także w formie elektronicznej na adres rewitalizacja@rawamazowiecka.pl. Docelowo zostanie również utworzona strona internetowa poświęcona rewitalizacji, na której również będzie można zgłaszać swoje sugestie i propozycje.

Opis działań w ramach informacji i promocji LPR zrealizowanych w roku 2017 oraz planowanych w następnym okresie sprawozdawczym.

W 2017r. Informacje dotyczące realizacji poszczególnych projektów były umieszczane na stronie internetowej Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka. W 2017r. Rozpoczął się również cykl poświęcony rewitalizacji, który był publikowany w gazecie „Głosy Rawy i Okolic”, kontynuowany również w 2018r. Zaplanowano również i zrealizowano w grudniu 2017r.

spotkanie informacyjne dla przedsiębiorców rawskich, w których omówiono tematykę związaną z rewitalizacją oraz zachęcono do uczestnictwa w Zespole Konsultacyjnym ds. Rewitalizacji, którego powołanie jest planowane w pierwszym kwartale 2018r.

Działania informacyjno-promocyjne prowadzone w przyszłym okresie sprawozdawczym zorientowane będą na upowszechnianie wiedzy na temat trwającego procesu rewitalizacji realizowanych projektów oraz poszczególnych ich etapów. W ramach akcji promocyjnej planowane jest m.in. rozpowszechnianie wśród mieszkańców miasta oraz przyjezdnych materiałów promocyjnych związanych z tematyką rewitalizacji, jak również dla każdego projektu przewidzianego do realizacji. Kolejnym zadaniem będzie przeprowadzenie kampanii promocyjnej dotyczącej zgłaszania projektów rewitalizacyjnych w ramach budżetu obywatelskiego. Dodatkowo działania informacyjne będą skierowane na uświadamianie możliwości pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, na rozwój społeczno-gospodarczy miasta w ramach procesu rewitalizacji. Aktualne informacje na temat procesu rewitalizacji publikowane będą na nowo utworzonej przez Urząd Miasta Rawa Mazowiecka stronie internetowej poświęconej rewitalizacji, jak również wśród lokalnej prasy.

Podsumowanie sprawozdania

Rewitalizacja jest procesem długoterminowym, jest to system działań mających na celu przywracanie do życia i zrównoważony rozwój określonych terenów i obszarów, które utraciły dotychczas pełnione funkcje.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przesłanki do aktualizacji Programu, a w sytuacji gdy pojawi się taka konieczność stosowny materiał zostanie przedyskutowany z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji, następnie przedstawiony Burmistrzowi Rawa Mazowiecka, a kolejnym krokiem będzie przedłożenie projektu uchwały dotyczącej przedmiotowej zmiany w zakresie aktualizacji Radzie Miasta Rawa Mazowiecka. Po jej podjęciu zostanie ona przesłana do oceny przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego.

Rekomenduje się również zorganizowanie spotkania z organizacjami pozarządowymi w celu omówienia szczegółowych działań w 2018 r. prowadzonych i skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji miasta. Częściowe przedłożenie sprawozdań pokazało, iż w pewnych przypadkach wartości nie zostały osiągnięte.

W sytuacji, w której miasto będzie starało się o dotację lub będzie takiego dofinansowania udzielało na realizację celów z LPR, a proponowane projekty nie są wpisane w Programie i wynikają np. ze zmian w otoczeniu programu rekomenduje się zorganizowania spotkania z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji i Zespołem Konsultacyjnym ds. Rewitalizacji w celu przeprowadzenia procedury aktualizacji Programu.